

Historisk højdepunkt: 40 pct. vælger nu privat leverandør af hjemmehjælp

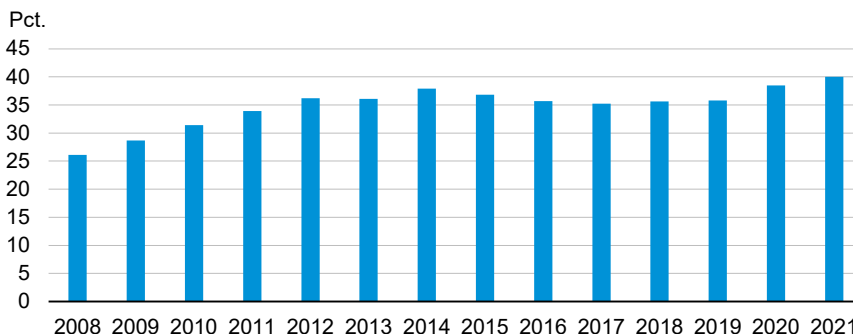
Borgere, der visiteres til hjemmehjælp, vælger i højere grad end nogensinde før en privat leverandør. Særligt kvinder og de ældste borgere er tilbøjelige til at vælge et privat alternativ til den kommunale hjemmehjælp.

Over de seneste par år har andelen af borgere, der gør brug af det frie valg og vælger en privat leverandør af hjemmehjælp, været stødt stigende. De seneste tal for 2021 viser, at fire ud af ti borgere nu vælger et privat alternativ til kommunens tilbud, når de visiteres til praktisk hjælp eller personlig pleje i hjemmet. Det er det højeste niveau nogensinde og svarer til en stigning på 14 pct. point forhold til 2008.

40 pct. af borgere, der visiteres til hjemmehjælp, vælger privat leverandør

Andel af borgere, der vælger en privat leverandør af hjemmehjælp, har nået det højeste niveau nogensinde

Andel af modtagere visiteret til hjemmehjælp, der benytter privat leverandør

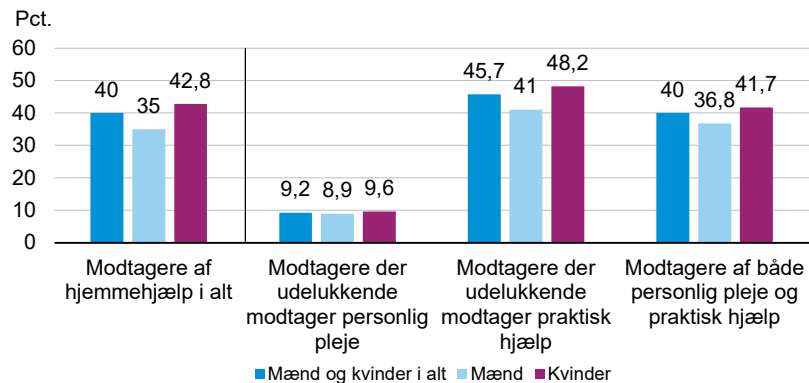
Anm.: Andelen er beregnet ud fra borgerens hjælp i alt.
Kilde: Danmarks Statistik, AED12, samt DI beregninger

Kvinder er mere tilbøjelige end mænd til at vælge privat leverandør

En opdeling på ydelsestype afslører, at det i særdeleshed er den praktiske hjælp, som borgerne foretrækker at få fra private leverandører.

Private leverandører leverer primært praktisk hjælp og kvinder benytter tilbudende i højere grad end mænd

Brugen af privat hjemmehjælp fordelt på køn og ydelsestype, 2021

Anm.: Andelen er beregnet ud fra borgerens hjælp i alt. I andelen for "Modtagere af både personlig pleje og praktisk hjælp" kan der være modtagere som udelukkende modtager praktisk hjælp fra en privat leverandør og dertil personlig pleje fra en kommunal leverandør, og omvendt.
Kilde: Danmarks Statistik, AED12, samt DI beregninger

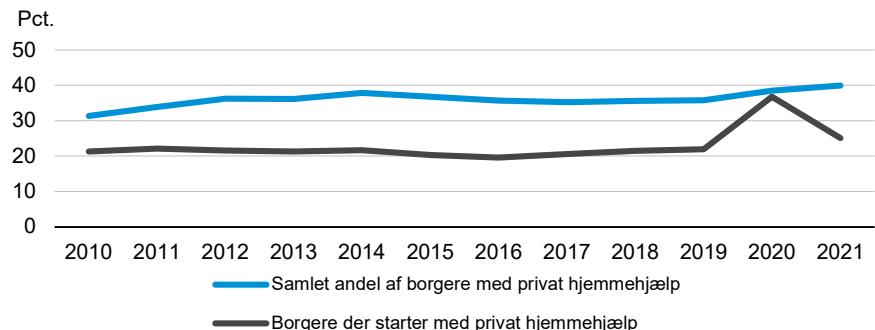
Således vælger hele 45,7 pct. borgere en privat leverandør, hvis de udelukkende modtager praktisk hjælp, mens blot 9,2 pct. vælger en privat leverandør blandt borgere, der alene har behov for personlig pleje. På tværs af ydelsestype er kvinder generelt mere tilbøjelige til at vælge en privat leverandør af hjemmehjælp end mænd.

Nedenstående figur viser, at når man ser på en længere periode er andelen af førstegangsvisiterede, der vælger en privat leverandør, generelt lavere end den samlede andel af borgere med privat hjemmehjælp.

25 pct. af de førstegangsvisiterede valgte en privat leverandør i 2021

Borgerne skifter til privat hjemmehjælp over tid

Andel borgere, der vælger private leverandører af hjemmehjælp

Anm.: Data om førstegangsvisiterede, der vælger private leverandører, er baseret på data fra 89 kommuner. Ved opregning til landstotal er der anvendt tal fra tidligere år for de manglende kommuner.
Kilde: Danmarks Statistik (AED12, AED13) samt DI-beregninger

Dette mønster kan være udtryk for, at borgerne over tid bliver mere opmærksomme på mulighederne for at skifte den

kommunale hjemmepleje ud med en privat leverandør. I 2020 var der dog en usædvanlig høj andel af førstegangsviserede, der valgte en privat leverandør, som var på niveau med landstotalen.

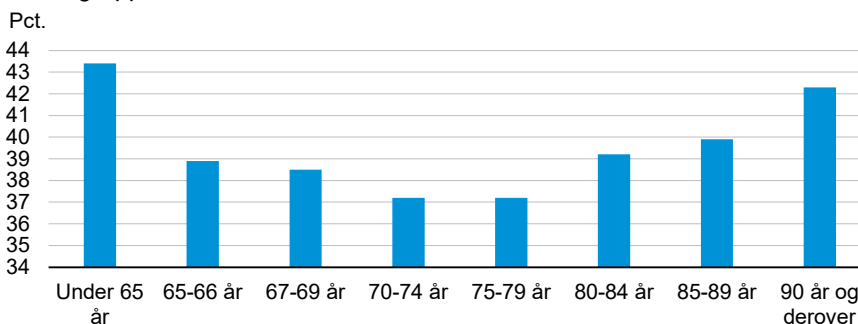
Tidligere undersøgelser peger på, at mere end en femtedel af de ældre ikke har kendskab til det frie valg på området, men at kendskabet er vokset gennem de senere år¹. En mulig forklaring på, at flere vælger en privat leverandør af hjemmehjælp, kan altså være en øget opmærksomhed på det frie valg blandt ældre og pårørende.

42 pct. af ældre over 90 år vælger privat leverandør

De private hjemmehjælpsleverandører er særligt populære blandt de yngre samt de ældste borgere, jf. nedenstående figur.

Særligt de yngre og de ældste benytter private hjemmehjælpsleverandører

Andel af borgere, der vælger privat leverandør af hjemmehjælp, fordelt på aldersgrupper, 2021

Anm.: Andelen er beregnet ud fra borgerens hjælp i alt.

Kilde: Danmarks Statistik, AED12, samt DI beregninger

Dette mønster har dog ikke altid gjort sig gældende. Siden 2008 har både de yngre og de ældste således ”overhalet” andre aldersgrupper ift. brugen af private leverandører på hjemmehjælpsområdet.

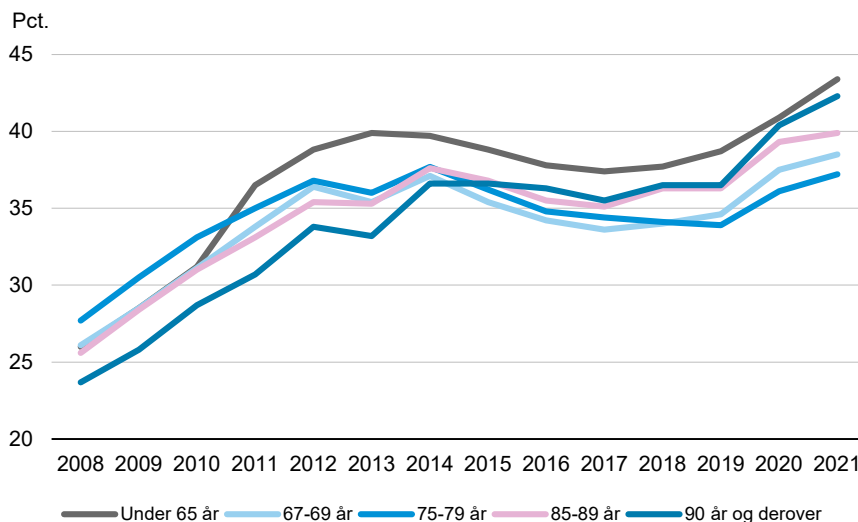
Frem mod 2010 var det borgere i aldersgruppen 75-79 år, som var de største brugere af privat hjemmehjælp. En forklaring på hvorfor det i 2021 nu er de ældste borgere, kan således være, at netop denne generation er blevet ældre og har fastholdt deres leverandørvalg.

¹ DI Analyse (2022). Pårørende: Et flertal af ældre kender ikke til frit valg af plejebolig.

Tilslutning til private leverandører stiger blandt alle aldersgrupper

De yngre og de ældste har ikke altid været blandt grupperne som har benyttet det frie valg mest

Andel borgere visiteret til hjemmehjælp, der benytter privat leverandør. Fordelt på udvalgte aldersgrupper, 2008-2021

Anm.: Andelen er beregnet ud fra borgerens hjælp i alt.
 Kilde: Danmarks Statistik, AED12, samt DI beregninger

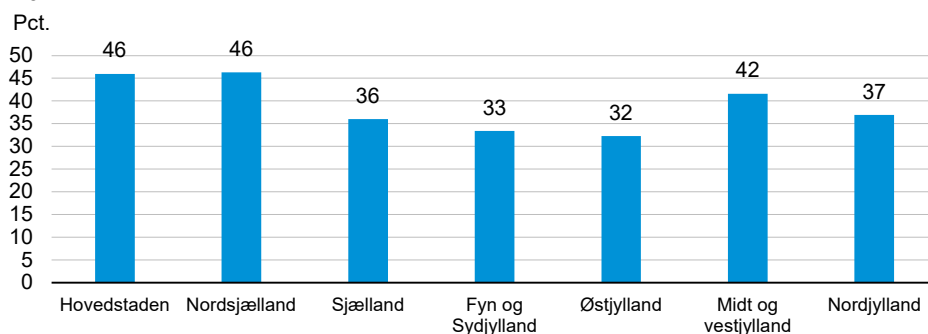
Det står samtidig klart, at de seneste års stigning i andelen af visiterede borgere, der vælger private leverandører af hjemmehjælp, gælder for samtlige aldersgrupper.

Fælles for alle landsdele i Danmark er, at private leverandører står for en betydelig andel af hjemmehjælpen. I 2021 er der dog forholdsvist stor variation på tværs af landsdelene, viser figuren nedenfor.

Kun en tredjedel vælger privat i Østjylland samt Fyn og Syddjylland

Private hjemmehjælpsleverandører benyttes i højere grad i nord-sjællandske og hovedstadskommuner, samt i midt- og vestjylland

Andel borgere der er visiteret til hjemmehjælp der vælger en privat leverandør, 2021

Anm.: I opdelingen af landsdele er de mindre ø-kommuner udeladt: Ærø, Læsø, Fanø, Langeland og Samsø.
 Kilde: Danmarks Statistik, AED12, samt DI beregninger

Således benytter ca. 46 pct. borgere en privat hjemmeplejeleverandør i hovedstads- og Nordsjællandske kommuner, mens blot 32 pct. af hjemmehjælpsvisiterede borgere bruger en privat leverandør i Østjylland.

Metode

Datagrundlag

Denne analyse er baseret på Danmarks Statistiks AED12 og AED13-tabeller. Disse indeholder information om modtagere visiteret til hjemmehjælp (hhv. samlet og førstegangsvisiterede), der benytter privat leverandør og efter område, ydelsestype, alder og køn.